

U S T A W A

z dnia 15 grudnia 2016 r.

o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2022 r.
poz. 2100, z 2023
r. poz. 614.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, zwana dalej „Prokuratorią Generalną”, stoi na straży praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym praw i interesów Skarbu Państwa, oraz mienia państwowego nienależącego do Skarbu Państwa.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej wykonuje zadania określone w przepisach odrębnych. Do decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezesa Prokuraturii Generalnej stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 1301) o decyzjach wydawanych przez ministra.

3. Prezes Prokuraturii Generalnej może wchodzić w skład komitetów powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów.

4. Nadzór nad Prezesem Prokuraturii Generalnej sprawuje Prezes Rady Ministrów.

Art. 2. 1. Obsługę Prokuraturii Generalnej oraz Prezesa Prokuraturii Generalnej zapewnia Urząd Prokuraturii Generalnej.

2. Siedzibą Urzędu Prokuraturii Generalnej jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 3. Prezes Prokuraturii Generalnej składa corocznie Sejmowi, w terminie do dnia 31 marca, sprawozdanie ze swojej działalności oraz działalności Prokuraturii Generalnej w poprzednim roku kalendarzowym.

Rozdział 2

Zakres działania Prokuraturii Generalnej

Art. 4. 1. Do zadań Prokuraturii Generalnej należy:

- 1) wyłączone zastępstwo Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym;
- 2) zastępstwo Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi i polubownymi;
- 3) zastępstwo organów administracji rządowej przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym;
- 4) zastępstwo Skarbu Państwa, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo organów administracji rządowej przed sądami administracyjnymi;
- 5) zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych;
- 6) zastępstwo osób prawnych, o których mowa w art. 12 ust. 1, przed sądami powszechnymi, polubownymi i Sądem Najwyższym;
- 7) przedstawianie sądom powszechnym, sądom administracyjnym, Sądowi Najwyższemu, Trybunałowi Konstytucyjnemu istotnych dla spraw poglądów;
- 8) przygotowywanie na wniosek Prezesa Rady Ministrów raportów, analiz i stanowisk obejmujących zagadnienia prawne, dotyczące w szczególności projektów aktów normatywnych, czynności prawnych dokonywanych przez podmioty państwowe, a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) wydawanie opinii prawnych;
- 10) wydawanie opinii o projektach aktów normatywnych dotyczących istotnych praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa, oraz organów wymiaru sprawiedliwości, a także regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi;
- 11) przygotowywanie rekomendacji i wzorów co do czynności prawnych lub ich części;
- 12) udział w negocjacjach i mediacjach;
- 13) prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej w zakresie ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Prezes Rady Ministrów może wyznaczyć Prokuratorię Generalną do zastępowania Rady Ministrów lub ministra w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

3. Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa w postępowaniu karnym. Prokuratoria Generalna może, na uzasadniony wniosek podmiotu reprezentującego

Skarb Państwa lub państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, przejąć zastępstwo w postępowaniu karnym, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa. Przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

4. Do zadań Prezesa Prokuraturii Generalnej należy:

- 1) rozstrzyganie sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej;
- 2) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa;
- 3) organizacja Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej.

Art. 5. Prokuratoria Generalna jest niezależna w zakresie wykonywanych zadań.

Art. 6. 1. Przy wykonywaniu zadań Prokuratoria Generalna i Prezes Prokuraturii Generalnej współdziałają z:

- 1) organami władzy publicznej lub podmiotami wykonującymi, na podstawie przepisów prawa, decyzji administracyjnej lub porozumienia, zadania organów władzy publicznej;
- 2) państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej;
- 3) organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi podmiotami w zakresie, w jakim wykonują zadania z zakresu administracji rządowej;
- 4) innymi podmiotami uprawnionymi na podstawie odrębnych przepisów do reprezentowania Skarbu Państwa lub Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) państwowymi osobami prawnymi i osobami zastępowanymi, o których mowa w art. 12 ust. 2.

2. Prokuratoria Generalna i Prezes Prokuraturii Generalnej mogą żądać od podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, informacji i dokumentów, w tym stanowiących tajemnicę prawnie chronioną, niezbędnych do wykonywania ich zadań.

Art. 6a. 1. Do przetwarzania danych osobowych, w tym danych, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich

danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.¹⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, w celu realizacji ustawowych zadań Prokuratorii Generalnej oraz Prezesa Prokuratorii Generalnej określonych w ustawie oraz w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 oraz z 2022 r. poz. 807, 872, 1459 i 1512), przepisy art. 15 ust. 1 i 3 i art. 19 rozporządzenia 2016/679 stosuje się w zakresie, w jakim nie narusza to tajemnicy Prokuratorii Generalnej, o której mowa w rozdziale 4.

2. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie wpływa na wykonywanie zadań Prokuratorii Generalnej lub Prezesa Prokuratorii Generalnej.

3. Przepisu art. 21 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 nie stosuje się w przypadku danych osobowych pozyskanych przez Prokuratorie Generalną w związku z udzielaniem pomocy prawnej podmiotom, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 i 3.

4. Prezes Prokuratorii Generalnej dokonuje przeglądu danych osobowych pod względem niezbędności ich przechowywania:

- 1) co 2 lata – w odniesieniu do danych przetwarzanych w związku z realizacją przez Prezesa Prokuratorii Generalnej zadań, o których mowa w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym;
- 2) co 10 lat – w odniesieniu do danych przetwarzanych w związku z realizacją przez Prokuratorie Generalną lub Prezesa Prokuratorii Generalnej pozostałych zadań ustawowych.

5. Prezes Prokuratorii Generalnej na wniosek osoby, której dane dotyczą, informuje o ograniczeniach, o których mowa w ust. 1–3.

6. Obowiązek zachowania tajemnicy Prokuratorii Generalnej, o której mowa w rozdziale 4, nie ustaje w przypadku gdy z żądaniem ujawnienia informacji uzyskanych przez Prokuratorie Generalną w związku z dokonaniem czynności, o których mowa w art. 38 ust. 1, występuje Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Art. 7. 1. Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo Skarbu Państwa reprezentowanego przez organy i podmioty, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia

---

¹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, zwane dalej „podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa”.

2. Zastępstwo Skarbu Państwa wykonywane przez Prokuratorię Generalną jest obowiązkowe do zakończenia sprawy:

- 1) w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy;
- 2) w sprawach:
  - [a) o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,]*
  - b) o stwierdzenie zasiedzenia
– jeżeli wartość przedmiotu sprawy przekracza kwotę 1 000 000 zł;
- 3) w sprawach rozpoznawanych przez sądy polubowne, niezależnie od tego, czy miejsce postępowania przed tym sądem znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy poza jej granicami lub nie jest oznaczone;
- 4) w sprawach o uchylenie wyroku sądu polubownego oraz uznanie albo stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej.

3. W sprawach wymienionych w ust. 2 pkt 2 obowiązkowe zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną nie ustaje mimo obniżenia się w toku sprawy wartości przedmiotu sprawy do kwoty 1 000 000 zł lub poniżej.

4. Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności.

5. Prokuratoria Generalna może przejąć zastępstwo Skarbu Państwa w każdej sprawie, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa. Przejęcie zastępstwa Skarbu Państwa może nastąpić w każdym stadium postępowania.

6. Stanowisko Prokuratorii Generalnej w przedmiocie przejęcia albo odmowy przejęcia zastępstwa Skarbu Państwa jest wiążące. Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa Skarbu Państwa. Do zawiadomienia Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

Art. 8. 1. Prokuratoria Generalna może, z urzędu lub na wniosek, przekazać wykonywanie zastępstwa podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa, jeżeli ze względu na charakter sprawy zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną nie jest konieczne.

2. Prokuratoria Generalna zawiadamia podmiot reprezentujący Skarb Państwa o stanowisku w przedmiocie przekazania wykonywania zastępstwa w terminie 7 dni

**Przepis
uchylający lit. a
w pkt 2 w ust. 2 w
art. 7 wejdzie w
życie z dn.
1.07.2023 r. (Dz.
U. z 2023 r. poz.
614).**

od dnia otrzymania wniosku. Stanowisko w przedmiocie przekazania albo odmowy przekazania sprawy jest wiążące.

3. Przekazanie wykonywania zastępstwa może nastąpić w każdym stadium postępowania.

4. Jeżeli przekazanie wykonywania zastępstwa nastąpiło przed wszczęciem postępowania, podmiot reprezentujący Skarb Państwa zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa wraz z pismem wszczynającym postępowanie. Do zawiadomienia sądu o przejęciu zastępstwa załącza się jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

5. Jeżeli przekazanie wykonywania zastępstwa nastąpiło po wszczęciu postępowania, Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przekazaniu zastępstwa podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa. Do zawiadomienia sądu o przekazaniu zastępstwa Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania. Do czasu zawiadomienia sądu o przekazaniu sprawy zastępstwo w sprawie wykonuje Prokuratoria Generalna.

6. W przypadku przekazania podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa wykonywania zastępstwa zastępstwo przed Sądem Najwyższym wykonuje Prokuratoria Generalna.

Art. 9. Jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej Prokuratoria Generalna może przejąć zastępstwo na uzasadniony wniosek organów administracji rządowej przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym. Przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. Jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuratoria Generalna może przejąć zastępstwo w postępowaniach przed sądami administracyjnymi na uzasadniony wniosek organu administracji rządowej, jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej lub podmiotu reprezentującego Skarb Państwa. Przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. 1. W postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna bierze udział na wezwanie organu władzy publicznej we współdziałaniu z właściwym organem.

2. W postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna może również, na wniosek organu władzy publicznej, przejąć zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej. W takim przypadku przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio. Prezes Rady Ministrów może polecić Prokuratorii Generalnej wykonywanie zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W postępowaniach przed organami sądowymi Unii Europejskiej i Trybunałem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) Prokuratoria Generalna współpracuje z ministrem właściwym do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Art. 12. 1. Prokuratoria Generalna może wykonywać zastępstwo:

- 1) innych niż Skarb Państwa państwowych osób prawnych;
- 2) osób prawnych z udziałem Skarbu Państwa;
- 3) osób prawnych z udziałem państwowych osób prawnych.

2. Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo osób określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 lub w poleceniu Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w ust. 8, zwanych dalej „osobami zastępowanymi”.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, osoby prawne, których zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, mając na względzie przedmiot działalności osoby zastępowanej, znaczenie prowadzonej działalności dla interesów Rzeczypospolitej Polskiej, zapewnienie ochrony praw i interesów osób zastępowanych, zasady prawa konkurencji oraz poszanowanie praw akcjonariuszy mniejszościowych.

4. Prokuratoria Generalna wykonuje, aż do zakończenia sprawy, zastępstwo osób określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 przed:

- 1) sądami powszechnymi – w sprawach cywilnych rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy,
  - 2) sądami polubownymi – w sprawach
- w których wartość przedmiotu sprawy przekracza kwotę 5 000 000 zł.

5. Zastępstwo, o którym mowa w ust. 4 w przypadku:

- 1) państwowych osób prawnych jest obowiązkowe;

2) osób prawnych z udziałem Skarbu Państwa oraz osób prawnych z udziałem państwowych osób prawnych jest wykonywane za zgodą, która ma charakter generalny.

6. Na wniosek osoby prawnej określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 Prokuratoria Generalna może również przejąć jej zastępstwo w każdej sprawie cywilnej. Przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

7. Jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw i interesów dotyczących mienia państwowego Prokuratoria Generalna na polecenie Prezesa Rady Ministrów przejmuje, w sprawie cywilnej, zastępstwo osoby prawnej wskazanej w ust. 1, za jej zgodą, bez względu na wartość przedmiotu sprawy.

8. Przejęcie zastępstwa, o którym mowa w ust. 6 i 7, może nastąpić w każdym stadium postępowania. Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa, dołączając odpowiednio wniosek osoby zastępowanej lub polecenie Prezesa Rady Ministrów oraz zgodę osoby zastępowanej na przejęcie zastępstwa. Do zawiadomienia Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

9. W sprawach, o których mowa w ust. 4 pkt 1, ust. 6 i 7, Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo również przed Sądem Najwyższym.

10. Do wykonywania zastępstwa osób zastępowanych przepisy o zastępstwie Skarbu Państwa stosuje się odpowiednio.

11. Wykonywanie zastępstwa osoby zastępowanej jest odpłatne. Osoba zastępowana, uiszcza na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej opłaty w sposób i w wysokości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 27 pkt 2 lit. a.

Art. 13. Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa, o którym mowa w art. 12, w:

1) postępowaniach uregulowanych przepisami części pierwszej księgi pierwszej tytułu VII działów IVa–IVe ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾);

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371 i 1692.

- 2) postępowaniach uregulowanych przepisami działu IX rozdziału 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 i 1812);
- 3) postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności;
- 4) sprawach, w których inna osoba zastępowana, państwowa osoba prawna, Skarb Państwa lub organ administracji rządowej jest stroną, interwenientem ubocznym albo interwenientem głównym.

Art. 14. Jeżeli ze względu na charakter sprawy zastępstwo przez Prokuratorię Generalną nie jest konieczne, Prokuratoria Generalna może, na wniosek osoby zastępowanej, przekazać tej osobie wykonywanie zastępstwa, o którym mowa w art. 12 ust. 4, a w przypadku, o którym mowa w art. 35, również zastępstwa, o którym mowa w art. 12 ust. 7. Przepisy art. 8 ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 15. Prokuratoria Generalna może przedstawiać sądom powszechnym, sądom administracyjnym, Sądowi Najwyższemu oraz Trybunałowi Konstytucyjnemu poglądy istotne dla spraw przez nie rozpatrywanych, w których Prokuratoria Generalna nie bierze udziału w postępowaniu.

Art. 16. Prezes Rady Ministrów może zlecić Prokuratorii Generalnej przygotowanie raportu, analizy lub stanowiska obejmującego zagadnienia z zakresu działania Prokuratorii Generalnej, dotyczące w szczególności projektów ustaw, umów, a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej Polskiej. Prezes Rady Ministrów określa termin przygotowania przez Prokuratorię Generalną wykonania raportu, analizy lub stanowiska uwzględniający pilność, wagę i zawiłość sprawy.

Art. 17. 1. W sprawach dotyczących praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym praw i interesów Skarbu Państwa, Prokuratoria Generalna wydaje opinie prawne na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa. W szczególności Prokuratoria Generalna opiniuje projekty umów, ugód oraz jednostronnych czynności prawnych.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej nie może odmówić wydania opinii prawnej, jeżeli wartość przedmiotu sprawy przekracza kwotę 1 000 000 zł.

3. Wydanie opinii prawnej lub odmowa jej wydania następuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku, o którym mowa w ust. 1. Odmowa wydania opinii

prawnej jest wiążąca. W uzgodnieniu z podmiotem reprezentującym Skarb Państwa termin wydania opinii prawnej może ulec wydłużeniu.

Art. 18. 1. Podmioty reprezentujące Skarb Państwa są obowiązane uzyskać opinię prawną Prokuratorii Generalnej o projektach umów, ugód oraz jednostronnych czynności prawnych dokonywanych przez Skarb Państwa, jeżeli wartość przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 50 000 000 zł. Wniosek o wydanie opinii prawnej przedkładany jest Prokuratorii Generalnej nie później niż na 15 dni, a w uzgodnieniu z Prezesem Prokuratorii Generalnej nie później niż na 4 dni, przed planowanym dokonaniem czynności prawnej.

2. Podmioty reprezentujące Skarb Państwa są obowiązane uzyskać opinię prawną Prokuratorii Generalnej w przedmiocie wzoru umowy, istotnych postanowień umowy, ogólnych warunków umowy lub projektu umowy dotyczących zamówień udzielanych na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość przedmiotu zamówienia przekracza kwotę 50 000 000 zł. Wniosek o wydanie opinii prawnej przedkładany jest Prokuratorii Generalnej nie później niż na 15 dni, a w uzgodnieniu z Prezesem Prokuratorii Generalnej nie później niż na 4 dni, przed planowanym udostępnieniem dokumentów zamówienia albo zawarciem umowy, w przypadku gdy sporządzenie specyfikacji warunków zamówienia albo opisu potrzeb i wymagań nie jest wymagane.

3. Opinie, o których mowa w ust. 1 i 2, Prokuratoria Generalna wydaje w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień dokonania planowanej czynności prawnej lub udostępnienia dokumentów zamówienia. Niewydanie w tym terminie opinii przez Prokuratorie Generalną jest równoznaczne z brakiem zastrzeżeń Prokuratorii Generalnej do opiniowanej czynności prawnej, wzoru umowy, istotnych postanowień umowy lub ogólnych warunków umowy.

Art. 19. 1. Prokuratoria Generalna wydaje opinie prawne na zlecenie osoby zastępowanej. W szczególności Prokuratoria Generalna opiniuje projekty umów, ugód oraz jednostronnych czynności prawnych.

1a. Osoba zastępowana może zlecić Prokuratorii Generalnej wydanie opinii prawnej niezależnie od tego, czy wyraziła zgodę, o której mowa w art. 12 ust. 5 pkt 2.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej nie może odmówić wydania opinii prawnej, jeżeli wartość przedmiotu sprawy przekracza kwotę 10 000 000 zł.

3. Wydanie opinii prawnej lub odmowa jej wydania następuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia zlecenia, o którym mowa w ust. 1. Odmowa wydania opinii prawnej jest wiążąca. W uzgodnieniu z osobą zastępowaną termin wydania opinii prawnej może ulec wydłużeniu.

4. Opinie wydawane na zlecenie osoby zastępowanej są odpłatne. Osoba zastępowana, uiszcza na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej opłaty w sposób i w wysokości wskazanych w przepisach wydanych na podstawie art. 27 pkt 2 lit. b.

Art. 20. 1. Podmioty reprezentujące Skarb Państwa oraz osoby zastępowane będące państwowymi osobami prawnymi, są obowiązane uzyskać opinię prawną Prokuraturii Generalnej w przedmiocie projektu:

- 1) umowy o doradztwo prawne, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego łącznie za świadczone usługi przekracza kwotę 500 000 zł netto, w stosunku rocznym;
- 2) zmiany umowy o doradztwo prawne podwyższającej wynagrodzenie do kwoty przekraczającej kwotę, o której mowa w pkt 1;
- 3) umowy o doradztwo prawne, w której maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest określona.

2. Osoby zastępowane niebędące państwowymi osobami prawnymi mogą zwrócić się do Prokuraturii Generalnej o wydanie opinii prawnej, o której mowa w ust. 1.

3. Wniosek o wydanie opinii prawnej jest przedkładany Prokuraturii Generalnej nie później niż na 15 dni, a w uzgodnieniu z Prezesem Prokuraturii Generalnej nie później niż na 4 dni, przed planowanym zawarciem umowy.

4. Opinie prawne, o których mowa w ust. 1, Prokuratoria Generalna wydaje w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień dokonania planowanej czynności prawnej. Niewydanie w tym terminie opinii prawnej przez Prokuratorię Generalną jest równoznaczne z brakiem zastrzeżeń Prokuraturii Generalnej do opiniowanej umowy.

5. Do opinii prawnych wydawanych na wniosek osób zastępowanych stosuje się przepis art. 19 ust. 4.

Art. 21. 1. Prokuratoria Generalna może przygotowywać rekomendacje co do postanowień wzorów umów lub innych czynności prawnych.

2. Prokuratoria Generalna może tworzyć i publikować wzory postanowień umów lub innych czynności prawnych, uwzględniając kompetencje innych organów w tym zakresie oraz praktykę podmiotów reprezentujących Skarb Państwa i osób zastępowanych.

Art. 22. Jeżeli w postępowaniu, w którym zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, strony podejmą negocjacje lub mediację w celu zawarcia ugody, Prokuratoria Generalna bierze udział w negocjacjach lub mediacji w zakresie i charakterze określonym przez Prezesa Prokuratorii Generalnej.

Art. 23. 1. W przypadku sporu dotyczącego praw lub interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, każda z tych jednostek może wystąpić do Prezesa Prokuratorii Generalnej z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej może z urzędu rozstrzygać spory dotyczące praw lub interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej.

3. Rozstrzygnięcie Prezesa Prokuratorii Generalnej jest wiążące dla jednostek, o których mowa w ust. 2.

Art. 24. Prezes Prokuratorii Generalnej z urzędu lub na wniosek sądu wskazuje, który organ jest właściwy do podejmowania czynności procesowych za Skarb Państwa.

Art. 25. Działalność wydawnicza i szkoleniowa prowadzona przez Prokuratorię Generalną może obejmować w szczególności organizację konferencji naukowych, wydawanie publikacji naukowych, a także przeprowadzanie szkoleń wewnętrznych oraz szkoleń na rzecz podmiotów reprezentujących Skarb Państwa i osób zastępowanych.

Art. 26. 1. Prezes Prokuratorii Generalnej tworzy Sąd Polubowny przy Prokuratorii Generalnej właściwy w sprawach sporów z udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, państwowych osób prawnych, osób prawnych z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych oraz spółek kapitałowych z udziałem tych podmiotów, zwany dalej „Sądem Polubownym”.

2. W przypadku sporu między innymi niż Skarb Państwa państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych oraz spółkami kapitałowymi z udziałem tych podmiotów, każda z nich może wystąpić do Sądu Polubownego z wnioskiem o:

- 1) rozstrzygnięcie sporu;
- 2) przeprowadzenie mediacji lub inne polubowne rozwiązanie sporu.

2a. Mediacja i inne polubowne formy rozwiązania sporu mogą być prowadzone również w przypadku sporów, w których jedną ze stron jest Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, podmiot, o którym mowa w ust. 1, lub spółka kapitałowa z udziałem tych podmiotów.

2b. Sąd Polubowny może prowadzić również mediacje w postępowaniu administracyjnym z udziałem organu administracji publicznej lub podmiotu, o którym mowa w ust. 2a.

3. Postępowanie prowadzi się za zgodą drugiej strony lub na podstawie zapisu na sąd polubowny.

3a. Sąd Polubowny przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej może z ważnych powodów odmówić przeprowadzenia mediacji lub innego polubownego rozwiązania sporu. Odmowa przeprowadzenia mediacji lub innego polubownego rozwiązania sporu następuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o przeprowadzenie mediacji lub innego polubownego rozwiązania sporu, lub postanowienia sądu kierującego strony do mediacji lub innego polubownego rozwiązania sporu, i zawiera wskazanie przyczyn odmowy.

4. Sędziowie i mediatorzy są uprawnieni do wynagrodzenia za podejmowane czynności pokrywane z opłaty, o której mowa w ust. 5. Wysokość i termin wypłaty wynagrodzenia oraz sposób wynagradzania określa regulamin Sądu Polubownego i postępowania przed Sądem Polubownym, zwany dalej „regulaminem Sądu”, lub umowa zawarta zgodnie z regulaminem Sądu.

5. Wnioskodawcy wnoszą opłaty za przeprowadzenie postępowania oraz ponoszą wydatki na wynagrodzenie i zwrot kosztów poniesionych przez biegłych, tłumaczy oraz koszty przeprowadzenia innych dowodów w postępowaniu przed Sądem Polubownym. Wysokość opłaty za postępowanie arbitrażowe nie może być wyższa niż 100 000 zł, a w przypadku mediacji lub innego polubownego rozwiązania sporu nie może być wyższa niż 10 000 zł.

6. Obsługę Sądu Polubownego zapewnia Urząd Prokuraturii Generalnej.

7. Prezes Prokuraturii Generalnej określi, w drodze zarządzenia, regulamin Sądu.

Art. 26a. 1. W przypadku wystąpienia do Prezesa Prokuraturii Generalnej o rozstrzygnięcie sporu, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1961 oraz z 2022 r. poz. 807 i 1561), Prezes Prokuraturii Generalnej powołuje Komisję Rozjemczą przy Sądzie Polubownym złożoną z pięciu członków.

2. W skład Komisji Rozjemczej przy Sądzie Polubownym wchodzi przedstawiciel:

- 1) Prezesa Rady Ministrów;
- 2) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 3) ministra nadzorującego jednostkę będącą w sporze z Krajowym Zasobem Nieruchomości;
- 4) wojewody właściwego dla miejsca położenia spornej nieruchomości;
- 5) Prezesa Prokuraturii Generalnej.

3. Funkcję przewodniczącego Komisji Rozjemczej przy Sądzie Polubownym pełni przedstawiciel Prezesa Rady Ministrów, a w razie jego nieobecności przedstawiciel wojewody właściwego dla miejsca położenia spornej nieruchomości. Funkcję sekretarza Komisji Rozjemczej przy Sądzie Polubownym pełni przedstawiciel Prezesa Prokuraturii Generalnej.

4. Komisja Rozjemcza przy Sądzie Polubownym rozstrzyga sprawę przekazania nieruchomości do Krajowego Zasobu Nieruchomości lub wyłączenia nieruchomości z Krajowego Zasobu Nieruchomości zwykłą większością głosów, w głosowaniu jawnym, w obecności co najmniej czterech członków, w tym przewodniczącego. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisja może przeprowadzać głosowanie w trybie obiegowym lub przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Szczegółową organizację i tryb pracy Komisji Rozjemczej przy Sądzie Polubownym określa jej regulamin nadany przez Prezesa Prokuraturii Generalnej.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb uiszczania oraz wysokość opłaty za przeprowadzenie postępowania przez Komisję Rozjemczą przy Sądzie Polubownym, mając na względzie koszty postępowania oraz zapewnienie obiektywnego i sprawnego rozstrzygnięcia sprawy.

Art. 27. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb uiszczania oraz wysokość:

- 1) opłat, o których mowa w art. 26 ust. 5, mając na względzie rodzaj i wartość przedmiotu sprawy, jak również jej zawیłość;
- 2) opłat za:
  - a) wykonywanie zastępstwa przez Prokuratorię Generalną, o których mowa w art. 12 ust. 11,
  - b) wydawanie opinii prawnych przez Prokuratorię Generalną, o których mowa w art. 19 ust. 4– mając na względzie rynkową wartość świadczonych usług oraz szczególny charakter podmiotów, na rzecz których usługi te będą wykonywane.

Rozdział 3

Czynności i pełnomocnictwa Prokuratorii Generalnej

Art. 28. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ administracji rządowej lub osoba zastępowana przez Prokuratorię Generalną przekazuje Prokuratorii Generalnej, na jej żądanie lub z własnej inicjatywy, informacje i dokumenty, w tym niejawnie objęte tajemnicą prawnie chronioną na podstawie odrębnych przepisów, niezbędne do wykonywania przez Prokuratorię Generalną zastępstwa.

2. W sprawie, w której zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ administracji rządowej lub osoba zastępowana przekazuje na jej żądanie lub z własnej inicjatywy stanowisko w sprawie.

Art. 29. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ administracji rządowej lub osoba zastępowana zawiadamia niezwłocznie Prokuratorię Generalną o stanie prawnym lub faktycznym związanym z działalnością tego organu lub podmiotu, który uzasadnia wszczęcie postępowania sądowego w sprawie, w której zastępstwo Prokuratorii Generalnej jest obowiązkowe, przekazując jednocześnie informacje i dokumenty niezbędne do wszczęcia postępowania sądowego.

2. W przypadku wyłącznego lub obowiązkowego zastępstwa przed Sądem Najwyższym, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu okoliczności, które czynią dopuszczalnym podjęcie czynności przed Sądem Najwyższym, podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ administracji rządowej lub osoba zastępowana przekazuje Prokuratorii Generalnej informacje i dokumenty zgromadzone w sprawie

wraz ze swoim stanowiskiem co do potrzeby podjęcia czynności przed Sądem Najwyższym.

Art. 30. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ administracji rządowej lub osoba zastępowana będąca państwową osobą prawną, składa Prokuraturii Generalnej, pisemne i uzasadnione wnioski w przedmiocie wszczęcia postępowania lub czynności procesowych w sprawie, w której Prokuratura Generalna wykonuje zastępstwo. Prokuratura Generalna nie jest związana treścią wniosków.

2. Pisemny i uzasadniony wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa, organu administracji rządowej lub osoby zastępowanej w przedmiocie wszczęcia postępowania, cofnięcia pozwu lub wniosku, uznania roszczenia lub wniosku, zrzeczenia się roszczenia, ograniczenia roszczenia lub zawarcia ugody sądowej jest wiążący dla Prokuraturii Generalnej.

3. Jeżeli podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ administracji rządowej lub osoba zastępowana będąca państwową osobą prawną, pomimo żądania Prokuraturii Generalnej, nie składa w określonym terminie wniosków, o których mowa w ust. 1 lub 2, Prokuratura Generalna, jeżeli jest to konieczne dla zachowania terminów wynikających z przepisów prawa albo ustalonych przez sąd, trybunał lub inny organ orzekający, podejmuje czynności według swojego uznania, zawiadamiając o tym podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ administracji rządowej lub osobę zastępowaną będącą państwową osobą prawną.

Art. 30a. Organ administracji rządowej, państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej lub podmiot reprezentujący Skarb Państwa niezwłocznie zawiadamia Prokuratorę Generalną o wszczęciu postępowania przed sądem administracyjnym, w którym jest stroną albo uczestnikiem na prawach strony, jeżeli w tym postępowaniu może zachodzić potrzeba ochrony ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 31. Radcowie Prokuraturii Generalnej, zwani dalej „radcami”, mają prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis radcy, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie – również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) radca stwierdza to w poświadczeniu.

Art. 32. 1. Wydatki i koszty postępowania w sprawie, w której Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo Skarbu Państwa, ponosi podmiot reprezentujący Skarb Państwa, którego dotyczy przedmiot tego postępowania.

2. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa nie ponosi kosztów zastępstwa wykonywanego przez Prokuratorię Generalną.

3. Koszty zastępstwa zasądzone lub przyznane Skarbowi Państwa w sprawie, w której zastępstwo Skarbu Państwa wykonuje Prokuratoria Generalna, przysługują Skarbowi Państwa – Prokuratorii Generalnej. Koszty te są egzekwowane przez Skarb Państwa – Prokuratorię Generalną na podstawie tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wydaną na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa.

4. W sprawach, w których Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej lub organów administracji rządowej lub państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, ust. 1–3 stosuje się odpowiednio.

5. Wydatki i koszty postępowania w sprawie, w której Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo osoby zastępowanej ponosi ta osoba.

6. Koszty zastępstwa zasądzone lub przyznane osobie zastępowanej, w sprawie, w której zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, uzyskane od strony przeciwnej, osoba ta przekazuje Prokuratorii Generalnej. Prokuratoria Generalna może podejmować czynności w postępowaniu egzekucyjnym w imieniu osoby zastępowanej będącej państwową osobą prawną, w celu ściągnięcia zasądzonych lub przyznanych tej osobie kosztów zastępstwa.

Art. 33. 1. Czynności zastępstwa przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi wykonują Prezes Prokuratorii Generalnej, wiceprezesi Prokuratorii Generalnej, radcowie i referendarze.

2. Dokumentem upoważniającym Prezesa Prokuratorii Generalnej, wiceprezesa Prokuratorii Generalnej i radcę do wykonywania czynności zastępstwa jest legitymacja służbowa, która zawiera w szczególności imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe.

3. Dokumentami upoważniającymi referendarza do wykonywania czynności zastępstwa jest legitymacja służbowa, która zawiera w szczególności imię i nazwisko

oraz stanowisko służbowe i upoważnienie udzielone przez Prezesa Prokuratorii Generalnej, wiceprezesa Prokuratorii Generalnej lub radcę prowadzącego sprawę.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzory legitymacji służbowych Prezesa Prokuratorii Generalnej, wiceprezesa Prokuratorii Generalnej, radcy i referendarza oraz sposób postępowania z nimi, w tym w szczególności termin ważności legitymacji służbowej, okoliczności uzasadniające jej wymianę i zwrot oraz postępowanie w razie utraty legitymacji służbowej, biorąc pod uwagę przeznaczenie tych dokumentów oraz konieczność właściwego ich zabezpieczenia przed przerobieniem lub podrobieniem oraz użyciem przez osobę nieuprawnioną.

Art. 34. 1. Jeżeli zachodzi konieczność wykonywania zastępstwa Skarbu Państwa lub Rzeczypospolitej Polskiej przed sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym w sprawach wymagających znajomości prawa obcego albo procedur lub instytucji międzynarodowych, Prokuratoria Generalna może powierzyć to zastępstwo lub wykonywanie określonych czynności, w drodze umowy cywilnoprawnej, radcy prawnemu, adwokatowi lub innej osobie uprawnionej do występowania w charakterze pełnomocnika procesowego.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej udziela pełnomocnictwa osobom, o których mowa w ust. 1.

3. Wydatki i koszty postępowania związane z wykonywaniem zastępstwa w sprawach, o których mowa w ust. 1, ponosi podmiot reprezentujący Skarb Państwa lub organ władzy publicznej, z wyjątkiem wydatków związanych z usługami, o których mowa w ust. 1, które ponosi Prokuratoria Generalna.

4. Do ustanowienia pełnomocnika procesowego, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Art. 35. 1. Jeżeli zachodzi konieczność wykonywania zastępstwa osoby zastępowanej przed sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym w sprawach wymagających znajomości prawa obcego albo procedur lub instytucji międzynarodowych, Prokuratoria Generalna może, za zgodą osoby zastępowanej, powierzyć to zastępstwo lub wykonywanie określonych czynności, w drodze umowy cywilnoprawnej, radcy prawnemu, adwokatowi lub innej osobie uprawnionej do występowania w charakterze pełnomocnika procesowego.

2. Odmowa wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 1, jest równoznaczna z wnioskiem osoby zastępowanej o przejęcie wykonywania zastępstwa.

3. Prokuratoria Generalna może, za zgodą osoby zastępowanej, zlecać przygotowanie opinii, analiz i raportów osobom posiadającym wiedzę z danej dziedziny, a także korzystać z usług tłumaczy.

4. Wydatki i koszty postępowania związane z wykonywaniem zastępstwa w sprawach, o których mowa w ust. 1, ponosi osoba zastępowana.

5. Do ustanowienia pełnomocnika procesowego, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Art. 36. 1. Dane służące do składania podpisu elektronicznego są udzielane radcom i referendarzom po złożeniu stosownego wniosku za pośrednictwem Prezesa Prokuratorii Generalnej.

2. Dopuszcza się również komunikowanie się radcy i referendarza z sądem przy wykorzystaniu kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego.

Art. 37. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb współdziałania Prokuratorii Generalnej i Prezesa Prokuratorii Generalnej przy wykonywaniu zadań z organami władzy publicznej, państwowymi osobami prawnymi, osobami zastępowanymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, którym powierzono wykonywanie zadań publicznych na podstawie ustaw lub porozumień, w tym w szczególności zakres czynności wykonywanych w ramach współdziałania przez Prokuratorię Generalną i te podmioty, terminy wykonywania tych czynności oraz wymieniane informacje i dokumenty, mając na względzie zapewnienie należytej ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej lub osób zastępowanych, sprawności postępowania w tym dostępu Prokuratorii Generalnej do niezbędnych informacji i dokumentów, a także wymogi wynikające z przepisów dotyczących właściwych postępowań.

Rozdział 4

Tajemnica Prokuraturii Generalnej

Art. 38. 1. Czynności Prokuraturii Generalnej związane z wykonywaniem zastępstwa, wydawaniem opinii, sporządzaniem raportów, analiz i stanowisk, udziałem w negocjacjach i mediacjach oraz w postępowaniach przed organami międzynarodowymi, a także informacje i dokumenty stanowiące podstawę dokonania takich czynności są objęte tajemnicą Prokuraturii Generalnej.

2. Dokumenty sporządzone w związku z czynnościami, o których mowa w ust. 1, przez Prokuratorę Generalną, podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osobę zastępowaną mogą być udostępnione przez właściwą jednostkę albo osobę prawną po zakończeniu sprawy.

3. W przypadku gdy dokumenty zakończonej sprawy są związane z inną sprawą prowadzoną przez Prokuratorę Generalną, podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osobę zastępowaną mogą być one udostępnione po zakończeniu tej sprawy.

Art. 39. 1. Do zachowania tajemnicy Prokuraturii Generalnej są obowiązani:

- 1) Prezes Prokuraturii Generalnej oraz wiceprezesi Prokuraturii Generalnej;
- 2) radcowie Prokuraturii Generalnej;
- 3) referendarze;
- 4) inni pracownicy zatrudnieni w Prokuraturii Generalnej;
- 5) członkowie Kolegium Prokuraturii Generalnej;
- 6) członkowie Sądu Polubownego.

2. Dla osób, o których mowa w ust. 1, tajemnica Prokuraturii Generalnej stanowi tajemnicę zawodową w rozumieniu przepisów odrębnych.

3. Obowiązek zachowania tajemnicy, o którym mowa w ust. 1, trwa również po ustaniu zatrudnienia lub pełnienia członkostwa w organach, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6.

4. Zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy, o którym mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy.

5. Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – w zakresie określonym tymi przepisami.

Rozdział 5

Organizacja Prokuraturii Generalnej i Urzędu Prokuraturii Generalnej

Art. 40. 1. Pracami Prokuraturii Generalnej kieruje Prezes Prokuraturii Generalnej przy pomocy wiceprezesów Prokuraturii Generalnej.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej ponadto:

- 1) reprezentuje Prokuratorie Generalną;
- 2) kieruje Urzędem Prokuraturii Generalnej;
- 3) jest przełożonym radców, referendarzy i innych pracowników Urzędu Prokuraturii Generalnej.

2a. Prezes Prokuraturii Generalnej, po zawiadomieniu Prezesa Rady Ministrów, może powoływać rady i zespoły w sprawach należących do zakresu działania Prokuraturii Generalnej. Prezes Prokuraturii Generalnej informuje niezwłocznie Prezesa Rady Ministrów o zakończeniu działalności powołanych rad i zespołów.

3. Wiceprezesa Prokuraturii Generalnej kierują działami jej pracy, wyznaczonymi przez Prezesa Prokuraturii Generalnej.

4. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do Prezesa Prokuraturii Generalnej i wiceprezesów Prokuraturii Generalnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące radców i podejmowanych przez nich czynności.

5. Prokuratoria Generalna używa wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz pieczęci urzędowej określonej w przepisach o pieczęciach państwowych.

Art. 41. 1. Prezesa Prokuraturii Generalnej powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Prokuraturii Generalnej oraz podejmuje inne czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do Prezesa Prokuraturii Generalnej.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej oraz wiceprezesa Prokuraturii Generalnej, obejmując stanowisko, składają wobec Prezesa Rady Ministrów ślubowanie według następującej roty: „Ślubuję uroczyście służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży Jej praw i interesów, obowiązki swoje wypełniać sumiennie, zachować w tajemnicy informacje mi powierzone, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości.”. Składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

3. Wiceprezesów Prokuraturii Generalnej, w liczbie nieprzekraczającej 3, powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Prezesa Prokuraturii Generalnej. Prezes Rady Ministrów odwołuje, na wniosek Prezesa Prokuraturii Generalnej, wiceprezesów Prokuraturii Generalnej.

4. Stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej może zajmować osoba, która:

- 1) posiada kompetencje kierownicze;
- 2) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 3) spełnia wymagania do zajmowania stanowiska radcy Prokuraturii Generalnej.

5. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Prokuraturii Generalnej i Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

6. Ogłoszenie o naborze powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

7. Termin, o którym mowa w ust. 6 pkt 6, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

8. Nabór na stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej przeprowadza zespół, powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

9. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 8, może być dokonana, na zlecenie zespołu, przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

10. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 9, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w toku naboru.

11. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Prezesowi Rady Ministrów.

12. Zespół sporządza protokół przeprowadzonego naboru zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

13. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Prokuraturii Generalnej i Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360) albo informację o niewyłonieniu kandydata.

14. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

15. Nabór na stanowisko wiceprezesa Prokuraturii Generalnej przeprowadza zespół powołany przez Prezesa Prokuraturii Generalnej.

16. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska wiceprezesów Prokuraturii Generalnej oraz do wymogów dotyczących tego naboru stosuje się odpowiednio przepisy ust. 4–14.

17. Powołanie, o którym mowa w ust. 1 i 3, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 i 1700).

18. Prezesowi Prokuraturii Generalnej oraz wiceprezesom Prokuraturii Generalnej przysługuje wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej 130% wynagrodzenia zasadniczego w najwyższej stawce awansowej sędziego sądu apelacyjnego powiększonego o dodatek funkcyjny ustalony przez Prezesa Rady Ministrów w wysokości odpowiadającej odpowiednio dodatkowi funkcyjnemu prezesa oraz wiceprezesa sądu apelacyjnego.

19. Do Prezesa Prokuraturii Generalnej i wiceprezesów Prokuraturii Generalnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 68–72.

Art. 42. 1. Ze stanowiskami Prezesa Prokuraturii Generalnej lub wiceprezesa Prokuraturii Generalnej nie można łączyć przynależności do partii politycznych ani pełnienia funkcji publicznych.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej i wiceprezesi Prokuraturii Generalnej nie mogą prowadzić działalności zarobkowej, z wyjątkiem działalności naukowej, naukowo-dydaktycznej, dydaktycznej i publicystycznej.

3. Osoba pozostająca z Prezesem Prokuraturii Generalnej lub wiceprezesem Prokuraturii Generalnej w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie art. 261 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Urzędzie Prokuraturii Generalnej.

Art. 43. 1. W Prokuraturii Generalnej działa Kolegium Prokuraturii Generalnej.

2. W skład Kolegium Prokuraturii Generalnej wchodzi w liczbie nie większej niż 24:

- 1) Prezes Prokuraturii Generalnej i wiceprezesi Prokuraturii Generalnej;
- 2) powoływani i odwoływani przez Prezesa Prokuraturii Generalnej radcowie wyróżniający się w szczególności sposobem doświadczeniem i wiedzą prawniczą;

- 3) 3 członkowie powoływani i odwoływani przez Prezesa Rady Ministrów oraz inne osoby powoływane i odwoływane przez Prezesa Prokuraturii Generalnej w liczbie nie większej niż 7 spośród osób w szczególny sposób wyróżniających się doświadczeniem i wiedzą prawniczą, których działalność nie pozostaje w sprzeczności z prawami i interesami chronionymi przez Prokuratorię Generalną.

3. Prezes Prokuraturii Generalnej może powierzyć Kolegium Prokuraturii Generalnej przygotowywanie, zatwierdzanie lub opiniowanie w szczególności:

- 1) opinii, analizy lub raportu przygotowanego dla Prezesa Rady Ministrów;
- 2) istotnego dla sprawy poglądu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7;
- 3) stanowiska co do istotnego zagadnienia prawnego budzącego wątpliwości w orzecznictwie;
- 4) stanowiska co do innego zagadnienia prawnego istotnego z punktu widzenia interesu Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) stanowiska co do innego zagadnienia dotyczącego działalności Prokuraturii Generalnej, a w szczególności:
  - a) kodeksu dobrych praktyk, w zakresie wykonywania zadań i czynności w Prokuraturii Generalnej, zwanego dalej „kodeksem dobrych praktyk”,
  - b) regulaminu wewnętrznego urzędowania,
  - c) zasad awansowania, dokonywania ocen okresowych i nagradzania radców, referendarzy i innych pracowników Prokuraturii Generalnej.

4. Posiedzeniom Kolegium Prokuraturii Generalnej przewodniczy Prezes Prokuraturii Generalnej lub wyznaczony przez niego wiceprezes Prokuraturii Generalnej.

5. Prezes Prokuraturii Generalnej może zapraszać na posiedzenia Kolegium Prokuraturii Generalnej osoby niewchodzące w skład tego Kolegium. Osobom tym przysługuje zwrot kosztów przejazdów na zasadach przewidzianych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

6. Za udział w pracach Kolegium Prokuraturii Generalnej jego członkom niezatrudnionym w Urzędzie Prokuraturii Generalnej przysługuje wynagrodzenie miesięczne, nie wyższe niż półtorakrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).

7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 6, biorąc pod uwagę funkcję pełnioną w Kolegium Prokuraturii Generalnej oraz zakres zadań wykonywanych przez członka tego Kolegium.

8. Wydatki, o których mowa w ust. 5 i 6, są pokrywane przez Urząd Prokuraturii Generalnej.

9. Prezes Prokuraturii Generalnej określi, w drodze zarządzenia, regulamin działania Kolegium Prokuraturii Generalnej, w tym sposób i tryb przygotowywania, przyjmowania i prezentowania stanowisk Prokuraturii Generalnej, z uwzględnieniem przesłanek kwalifikowania spraw do kategorii spraw o istotnym znaczeniu dla ochrony praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 44. W sprawach, w których zastępstwo wykonuje Prokuratura Generalna, sąd, trybunał lub inny organ orzekający dokonuje doręczeń pism i orzeczeń do Urzędu Prokuraturii Generalnej.

Art. 45. Urząd Prokuraturii Generalnej jest jednostką budżetową i prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w odrębnych przepisach dla państwowych jednostek budżetowych, z uwzględnieniem przepisów ustawy.

Art. 46. 1. Prezes Prokuraturii Generalnej za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej może przyznać radcy lub referendarzowi nagrodę z funduszu nagród. Fundusz nagród pozostaje w dyspozycji Prezesa Prokuraturii Generalnej.

2. Fundusz nagród, o którym mowa w ust. 1, obejmuje środki w wysokości:

- 1) do 3% planowanych wynagrodzeń osobowych;
- 2) 35% zasądzonych i uzyskanych kosztów zastępstwa.

3. Prezes Prokuraturii Generalnej może podwyższyć fundusz nagród w zakresie środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1, w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia.

4. Środki, o których mowa w ust. 2 pkt 2, gromadzone są na wydzielonym rachunku bankowym.

5. W budżecie państwa tworzy się rezerwę celową na sfinansowanie wypłaty nagród ze środków, o których mowa w ust. 2 pkt 2.

Art. 47. W przypadkach, o których mowa w art. 56 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747 i 1768),

należności Skarbu Państwa przypadające Prokuratorii Generalnej z tytułu prawomocnie zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego mogą być umarzone w całości lub części również z urzędu.

Art. 48. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, nadaje Prokuratorii Generalnej statut określający jej organizację wewnętrzną i funkcje występujące w Prokuratorii Generalnej oraz organizację i szczegółowe zasady funkcjonowania Urzędu Prokuratorii Generalnej.

Art. 49. Prezes Prokuratorii Generalnej ustala, w drodze zarządzenia:

- 1) regulamin wewnętrznego urzędowania Prokuratorii Generalnej, który określa w szczególności:
  - a) tryb wykonywania zadań i czynności w Prokuratorii Generalnej,
  - b) rozkład czasu pracy w Prokuratorii Generalnej w tygodniu oraz jego wymiar w poszczególnych dniach tygodnia, w tym czas rozpoczynania i kończenia pracy w poszczególnych dniach tygodnia, z uwzględnieniem zasad dotyczących pracowników urzędów państwowych;
- 2) kodeks dobrych praktyk.

Rozdział 6

Radcowie

Art. 50. 1. W Urzędzie Prokuratorii Generalnej są zatrudnieni radcowie.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej prowadzi w systemie teleinformatycznym wykaz radców, który zawiera imię i nazwisko radcy, datę jego zatrudnienia na podstawie mianowania albo umowy o pracę, a także informacje o zawieszeniu w czynnościach służbowych lub zawieszeniu stosunku pracy.

3. Prezes Prokuratorii Generalnej zapewnia sądom dostęp do wykazu radców za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

4. Prezes Prokuratorii Generalnej występuje do ministra właściwego do spraw informatyzacji o wykreślenie adresu do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569 i 1002), z bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy, w przypadku zawieszenia w czynnościach służbowych lub zawieszenia stosunku pracy albo rozwiązania stosunku pracy radcy.

Art. 51. 1. Radcowie przy wykonywaniu czynności kierują się własnym przekonaniem, opartym na doświadczeniu i wiedzy prawniczej.

2. Radcowie przy wykonywaniu czynności są niezależni.

3. Radcowie są zobowiązani do stosowania dobrych praktyk zawartych w kodeksie dobrych praktyk. Radca, który zamierza odstąpić od dobrej praktyki, powinien przedstawić Prezesowi Prokuraturii Generalnej pisemne uzasadnienie swojej decyzji.

4. Radcowie obowiązani są do posiadania adresu do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisanego do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy.

Art. 52. 1. Radcowie wykonują polecenia przełożonych dotyczące treści czynności. Na żądanie radcy przełożony wydaje polecenie na piśmie wraz z uzasadnieniem.

2. Jeżeli radca nie zgadza się z poleceniem, o którym mowa w ust. 1, może żądać, aby zmieniono polecenie albo wyłączono go od udziału w sprawie.

3. W przypadku gdy w postępowaniu przed sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym ujawnią się nowe okoliczności, radca samodzielnie podejmuje decyzje związane z dalszym tokiem postępowania.

Art. 53. 1. Radcowie, biorąc udział w rozprawach sądowych, występują w stroju urzędowym. Strojem urzędowym jest toga.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór stroju urzędowego radców, uwzględniając uroczysty charakter stroju, odpowiedni do powagi sądu i utrwalonej tradycji.

Art. 54. 1. Nabór na stanowisko radcy jest otwarty i konkurencyjny.

2. Radcą może być osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie;
- 2) korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 3) posiada dyplom ukończenia studiów na kierunku prawo w Rzeczypospolitej Polskiej lub dyplom potwierdzający ukończenie wyższych studiów prawniczych za granicą, o którym mowa w art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. –

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.³⁾), albo dyplom ukończenia wyższych studiów prawniczych za granicą uznany za równoważny polskiemu dyplomowi potwierdzającemu uzyskanie tytułu zawodowego magistra zgodnie z art. 327 ust. 1 tej ustawy;

- 4) posiada uprawnienia radcy prawnego, adwokata lub notariusza albo zajmowała stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego lub sędziego sądu administracyjnego, asesora sądowego albo stanowisko prokuratora;
- 5) nie była karana za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo nieumyślne przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu;
- 6) jest nieskazitelnego charakteru i swoim dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu radcy.

3. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy osoby, która:

- 1) posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych lub doktora nauk prawnych;
- 2) pracowała na stanowisku związanym z legislacją, nie niższym niż legislator lub specjalista do spraw legislacji, w urzędzie organu władzy państwowej przez co najmniej 5 lat;
- 3) pracowała na stanowisku referendarza przez co najmniej 3 lata;
- 4) pracowała na stanowisku asystenta sędziego przez co najmniej 5 lat.

4. Osoba ubiegająca się o zatrudnienie na stanowisku radcy, urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., składa oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459 i 1512) albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

Art. 55. 1. Radców mianuje Prezes Prokuratury Generalnej.

2. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie mianowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117 i 1459.

3. Osoba podejmująca po raz pierwszy pracę na stanowisku radcy może być zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas określony, nie dłuższy niż 33 miesiące.

4. Do radcy zatrudnionego na podstawie umowy o pracę stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące radcy mianowanego, z wyłączeniem przepisów art. 73–75 i rozdziału 9.

Art. 56. Przed nawiązaniem stosunku pracy radca składa wobec Prezesa Prokuratury Generalnej ślubowanie według następującej roty: „Ślubuję uroczyście służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży Jej praw i interesów, obowiązki swoje wypełniać sumiennie, zachować w tajemnicy informacje mi powierzone, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości.”. Składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

Art. 57. Radca wypełnia obowiązki wynikające ze ślubowania, w szczególności przez:

- 1) staranne, rzetelne i terminowe wykonywanie powierzonych zadań i czynności służbowych;
- 2) dbałość o celowość podejmowanych działań przy wykonywaniu zadań i czynności służbowych;
- 3) współpracę z przełożonymi i innymi radcami, a także podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa, organ administracji rządowej lub osobę zastępowaną;
- 4) podnoszenie kwalifikacji zawodowych;
- 5) dbałość o właściwą organizację zadań oraz czynności służbowych;
- 6) podejmowanie działań zgodnych z kodeksem dobrych praktyk.

Art. 58. Osoba pozostająca z radcą w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie art. 261 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Urzędzie Prokuratury Generalnej.

Art. 59. Czas pracy radcy jest określony wymiarem jego zadań i czynności służbowych i nie może przekraczać norm określonych w ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 537 oraz z 2021 r. poz. 2447 i 2448).

Art. 60. 1. Na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa Prezes Prokuraturii Generalnej może delegować radcę, za jego zgodą, do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami w jednostce organizacyjnej Skarbu Państwa podległej, nadzorowanej lub kierowanej przez ten podmiot – na czas określony, nie dłuższy niż 33 miesiące.

2. Radca delegowany na podstawie ust. 1, może być odwołany z delegowania lub z niego ustąpić za trzymiesięcznym uprzedzeniem.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb oddelegowania, uprawnienia i obowiązki radcy w czasie oddelegowania, wysokość i sposób wypłacania uposażenia i innych świadczeń pieniężnych przysługujących oddelegowanemu radcy, uwzględniając miejsce oraz charakter i zakres wykonywanych przez niego zadań służbowych poza Prokuratorią Generalną.

Art. 61. 1. Radca delegowany do pełnienia czynności w jednostce organizacyjnej innej niż Prokuraturia Generalna ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego mu na zajmowanym stanowisku radcowskim oraz dodatku za długoletnią pracę. W okresie delegowania radca otrzymuje dodatek funkcyjny, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 67 ust. 5.

2. Radcy delegowanemu do wykonywania czynności służbowych w innej miejscowości niż miejscowość, w której znajduje się jego miejsce służbowe lub miejsce delegowania, o którym mowa w art. 60 ust. 1, przysługują należności, określone w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

3. Prokuraturia Generalna może się zwrócić do jednostki, do której delegowany jest radca, o zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej wysokości kosztów pracowniczych dotyczących stanowiska zajmowanego przez radcę.

Art. 62. 1. Radca nie może wykonywać czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy lub naruszających dobre obyczaje, w szczególności wzbudzających podejrzenie o stronnictwo lub interesowność.

2. Radca może podejmować dodatkowe zatrudnienie lub zajęcie zarobkowe po uzyskaniu uprzedniej pisemnej zgody Prezesa Prokuraturii Generalnej. Prezes

Prokuratorii Generalnej odmawia zgody w przypadku, gdyby mogło dojść do naruszenia zakazów, o których mowa w ust. 1.

3. W okresie roku od ustania stosunku pracy radca nie może:

- 1) świadczyć pomocy prawnej w sprawie przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, Skarbowi Państwa lub osobie prawnej, którą Prokuratoria Generalna zastępowała w trakcie jego zatrudnienia;
- 2) podjąć zatrudnienia lub zajęcia zarobkowego na rzecz innego niż Skarb Państwa podmiotu, w związku z którego działalnością wykonywał czynności zastępstwa.

4. Prezes Prokuratorii Generalnej może wyrazić zgodę na podjęcie zatrudnienia lub zajęcia zarobkowego, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, jeżeli nie występuje konflikt interesów.

5. Z tytułu zakazów, o których mowa w ust. 1–3, radcy nie przysługuje odszkodowanie.

Art. 63. Radca nie może wykonywać mandatu posła, senatora lub radnego, być członkiem partii politycznej, ani manifestować publicznie poglądów politycznych.

Art. 64. 1. Radcy nie wolno uczestniczyć w strajkach lub akcjach zakłócających normalne funkcjonowanie Prokuratorii Generalnej albo w działalności sprzecznej z obowiązkami radcy.

2. Radcowie nie mogą zrzeszać się w związkach zawodowych.

Art. 65. Radca niezwłocznie zawiadamia Prezesa Prokuratorii Generalnej o toczącej się sprawie sądowej, w której występuje jako strona lub uczestnik postępowania.

Art. 66. 1. Radca podlega corocznej ocenie kwalifikacyjnej. Ocena kwalifikacyjna może być ponadto dokonana w każdym czasie na polecenie Prezesa Prokuratorii Generalnej.

2. Ocena kwalifikacyjna dotyczy wykonywania przez radcę czynności służbowych oraz przestrzegania kodeksu dobrych praktyk.

3. Oceny kwalifikacyjnej dokonuje Prezes Prokuratorii Generalnej lub osoba przez niego wyznaczona.

4. Ocenę kwalifikacyjną doręcza się na piśmie radcy, którego ocena dotyczy.

5. W terminie 14 dni od dnia doręczenia negatywnej oceny kwalifikacyjnej, radca może zwrócić się do Prezesa Prokuraturii Generalnej z wnioskiem o dokonanie ponownej oceny kwalifikacyjnej.

6. Od negatywnej oceny kwalifikacyjnej przysługuje odwołanie do właściwego dla siedziby Urzędu Prokuraturii Generalnej sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, za pośrednictwem Prezesa Prokuraturii Generalnej, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego skarga kasacyjna nie przysługuje.

7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób dokonania oraz kryteria oceny kwalifikacyjnej, uwzględniając wśród kryteriów:

- 1) staranność, rzetelność i terminowość wykonywania zadań i czynności służbowych,
- 2) celowość podejmowanych działań przy wykonywaniu zadań i czynności służbowych,
- 3) współpracę z przełożonymi i innymi radcami,
- 4) współpracę z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa i osobami prawnymi,
- 5) rozwój zawodowy,
- 6) umiejętność planowania i organizowania zadań oraz czynności służbowych,
- 7) zgodność podejmowanych działań z kodeksem dobrych praktyk,
- 8) nieskazitelny charakter,
- 9) zdolności kierownicze, w przypadku radców pełniących funkcje kierownicze – biorąc pod uwagę obiektywność i porównywalność ocen, mając na uwadze cel oceny kwalifikacyjnej, jakim jest sprawdzenie czy radca wykonuje obowiązki służbowe zgodnie z zasadami wynikającymi z treści ślubowania, o którym mowa w art. 56.

Art. 67. 1. Wynagrodzenie radcy składa się z wynagrodzenia zasadniczego, dodatku za wieloletnią pracę oraz dodatku funkcyjnego w razie powierzenia funkcji w Prokuraturii Generalnej.

2. Radca wykonujący samodzielnie czynności zastępstwa jest uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia w wysokości 65% kosztów zastępstwa zasądzonych lub przyznanych w sprawie, w której czynności te były przez niego wykonywane, jeżeli koszty te zostały uzyskane od strony przeciwnej lub przekazane Prokuraturii

Generalnej przez osobę zastępowaną, jednak nie większej niż sześciokrotność stawki minimalnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1184). Termin i warunki wypłaty dodatkowego wynagrodzenia określa umowa cywilnoprawna.

3. Jeżeli czynności zastępstwa w sprawie były wykonywane przez więcej niż jednego radcę, kwotę dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2, Prezes Prokuraturii Generalnej dzieli między radców, z uwzględnieniem nakładu pracy poszczególnych radców. Suma kwot przyznanych radcom nie może przekroczyć 65% kosztów zastępstwa, zasądzonych lub przyznanych w sprawie.

4. Prezesowi Prokuraturii Generalnej i wiceprezesom Prokuraturii Generalnej nie przysługuje prawo do dodatkowego wynagrodzenia.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość:

- 1) stawek wynagrodzenia zasadniczego radców,
- 2) dodatków funkcyjnych osób pełniących w Prokuraturii Generalnej funkcje określone w art. 43 ust. 2 pkt 2, art. 61 ust. 1 oraz w zarządzeniu, o którym mowa w art. 48

– z uwzględnieniem poziomu wynagrodzeń zasadniczych i dodatków funkcyjnych sędziów sądów powszechnych, przyjmując, że określone w ten sposób wynagrodzenie zasadnicze radców nie może być niższe niż 80% wynagrodzenia zasadniczego w najniższej stawce sędziego sądu rejonowego i nie wyższe niż 130% wynagrodzenia zasadniczego w najwyższej stawce awansowej sędziego sądu apelacyjnego, a najwyższy dodatek funkcyjny nie może przekraczać kwoty dodatku funkcyjnego przewidzianego dla prezesa sądu apelacyjnego.

Art. 68. 1. Radcy przysługuje dodatek za wieloletnią pracę w wysokości wynoszącej po 5 latach pracy 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wlicza się wszystkie poprzednie, zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w Polskiej Partii Robotniczej lub Polskiej Zjednoczonej Partii

Robotniczej, jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób zaliczania zakończonych okresów zatrudnienia do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę oraz okresy, za które przysługuje ten dodatek, i terminy jego wypłaty, z uwzględnieniem przepisów dotyczących takiego dodatku dla pracowników urzędów państwowych.

Art. 69. Radcom przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy – 75% wynagrodzenia miesięcznego;
- 2) po 25 latach pracy – 100% wynagrodzenia miesięcznego;
- 3) po 30 latach pracy – 150% wynagrodzenia miesięcznego;
- 4) po 35 latach pracy – 200% wynagrodzenia miesięcznego;
- 5) po 40 latach pracy – 300% wynagrodzenia miesięcznego;
- 6) po 45 latach pracy – 400% wynagrodzenia miesięcznego.

Art. 70. Radcy wykonującemu na polecenie przełożonego czynności służbowe poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 71. 1. Radcy przysługuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- 1) 6 dni – po 10 latach pracy w Prokuraturii Generalnej;
- 2) 12 dni – po 15 latach pracy w Prokuraturii Generalnej.

2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w Prokuraturii Generalnej na stanowiskach referendarza, radcy, wiceprezesa i Prezesa oraz w sądzie lub prokuraturze na stanowiskach asesorów sądowych, asesorów prokuratorskich, sędziów i prokuratorów.

Art. 72. 1. Radcy, którego stosunek pracy został rozwiązany z powodu nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli radca przepracował co najmniej 20 lat – w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

2. Miesięczne wynagrodzenie stanowiące podstawę ustalenia wysokości odprawy, o którym mowa w ust. 1, oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 173 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 73. 1. Stosunek pracy radcy tymczasowo aresztowanego ulega z mocy prawa zawieszeniu na czas trwania tego aresztowania.

2. W okresie zawieszenia stosunku pracy radcy przysługuje wynagrodzenie w wysokości połowy wynagrodzenia miesięcznego przysługującego mu w dniu tymczasowego aresztowania.

3. W przypadku prawomocnego umorzenia postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe albo wydania prawomocnego wyroku uniewinniającego wypłaca się pozostałą część wynagrodzenia, chyba że postępowanie umorzono warunkowo albo z powodu przedawnienia lub amnestii.

4. Okres zawieszenia stosunku pracy wskutek tymczasowego aresztowania wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze radcy.

Art. 74. 1. Stosunek pracy radcy ulega rozwiązaniu z jego winy bez wypowiedzenia w przypadku:

- 1) niespełniania wymogów koniecznych do zajmowania stanowiska służbowego radcy, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1, 2 lub 5;
- 2) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 3) prawomocnego orzeczenia środka karnego pozbawienia praw publicznych albo zakazu zajmowania stanowiska w urzędach organów władzy publicznej lub wykonywania zawodu prawniczego;
- 4) nieobecności w pracy przez okres 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania;
- 5) dwukrotnego otrzymania negatywnej oceny kwalifikacyjnej;
- 6) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej wydalenia z pracy w Prokuraturii Generalnej.

2. Rozwiązanie stosunku pracy z radcą bez wypowiedzenia może nastąpić w razie ciągłej, trwającej dłużej niż rok nieobecności w pracy z powodu choroby.

3. Rozwiązanie stosunku pracy z radcą następuje z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia w razie stwierdzonej orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo innym równorzędnym orzeczeniem całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy.

4. Rozwiązanie stosunku pracy z radcą może nastąpić z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia w razie reorganizacji Prokuratury Generalnej, jeżeli przeniesienie radcy na inne stanowisko służbowe nie jest możliwe.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, w okresie między rozwiązaniem stosunku pracy a podjęciem zatrudnienia lub działalności gospodarczej, nie dłużej niż przez 6 miesięcy, przysługuje świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, obliczone według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 173 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

6. W przypadku gdy w okresie, o którym mowa w ust. 5, były radca pobiera świadczenie określone w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, 1079, 1115 i 1265), wysokość świadczenia pieniężnego ulega odpowiedniemu obniżeniu, a jeżeli radca nabył prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504 i 1504) – świadczenie pieniężne nie przysługuje.

7. Okres pobierania świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 5, wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych, a także do okresów składkowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

8. Od świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 5, Prokuratura Generalna odprowadza składkę na ubezpieczenia społeczne na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 75. 1. Rozwiązanie stosunku pracy z radcą mianowanym może nastąpić:

- 1) w drodze porozumienia stron;
- 2) za trzymiesięcznym wypowiedzeniem dokonany przez radcę.

2. Okres wypowiedzenia stosunku pracy z radcą mianowanym kończy się ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego.

3. W okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub w okresie ustalonym w porozumieniu stron, nie dłuższym niż 3 miesiące, radca mianowany może być zwolniony z obowiązku wykonywania czynności służbowych, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy.

Art. 76. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do stosunku pracy radców stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Rozdział 7

Referendarze

Art. 77. 1. W Urzędzie Prokuraturii Generalnej są zatrudniani referendarze.

2. Referendarz wykonuje, pod nadzorem radcy:

- 1) czynności procesowe przed sądami powszechnymi i polubownymi;
- 2) inne czynności związane z wykonywaniem zadań Prokuraturii Generalnej.

3. Referendarz wykonuje polecenia przełożonych oraz radców, dotyczące treści czynności.

4. Jeżeli referendarz nie zgadza się z poleceniem, o którym mowa w ust. 3, może żądać, by zmieniono polecenie albo by wyłączono go od udziału w sprawie. W sprawach tych rozstrzyga ostatecznie przełożony lub radca, który wydał polecenie.

5. W przypadku gdy w postępowaniu przed sądem ujawnią się nowe okoliczności, referendarz samodzielnie podejmuje decyzje związane z dalszym tokiem postępowania.

Art. 78. Na stanowisku referendarza może być zatrudniona osoba o nieskazitelnym charakterze, spełniająca warunki, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1–3 i 5, oraz która przez co najmniej 2 lata wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej, stosowaniem lub tworzeniem prawa lub pracowała na stanowisku związanym bezpośrednio z działalnością orzeczniczą i pomocą w tym zakresie w pracy sędziów.

Art. 79. Przed nawiązaniem stosunku pracy referendarz składa wobec Prezesa Prokuraturii Generalnej ślubowanie według następującej roty: „Ślubuję uroczyście

służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży Jej praw i interesów, obowiązki swoje wypełniać sumiennie, zachować w tajemnicy informacje mi powierzone, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości.”. Składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

Art. 80. 1. Wynagrodzenie referendarza składa się z wynagrodzenia zasadniczego odpowiadającego zajmowanemu stanowisku służbowemu oraz dodatku za wieloletnią pracę ustalanego na zasadach określonych w art. 68.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego referendarzy, z uwzględnieniem poziomu wynagrodzeń zasadniczych sędziów sądów powszechnych, przyjmując, że określone w ten sposób wynagrodzenie zasadnicze referendarzy nie może przekraczać 85% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w trzeciej stawce awansowej.

3. Referendarz wykonujący pod nadzorem radcy czynności zastępstwa jest uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia w wysokości nie większej niż 65% kosztów zastępstwa zasądzonych lub przyznanych w sprawie, w której czynności te były przez niego wykonywane, jeżeli radca nadzorujący złoży wniosek o podział kosztów zastępstwa pomiędzy radcę nadzorującego i referendarza oraz jeżeli koszty te zostały uzyskane od strony przeciwnej lub przekazane do Urzędu Prokuraturii Generalnej przez osobę zastępowaną, jednak nie większej niż sześciokrotność stawki minimalnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze. Termin i warunki wypłaty dodatkowego wynagrodzenia określa umowa cywilnoprawna.

4. Jeżeli czynności zastępstwa w sprawie były wykonywane przez więcej niż jednego radcę lub referendarza, kwotę dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3 oraz art. 67 ust. 2, Prezes Prokuraturii Generalnej dzieli między radców lub referendarzy, z uwzględnieniem nakładu pracy poszczególnych radców lub referendarzy oraz uwzględniając wniosek radcy nadzorującego co do podziału kosztów między referendarzy.

5. Suma kwot przyznanych radcom lub referendarzom nie może przekroczyć 65% kosztów zastępstwa zasądzonych lub przyznanych w sprawie.

Art. 81. 1. Do osób zatrudnionych na stanowisku referendarza stosuje się przepisy art. 31, art. 51 ust. 3, art. 59, art. 62–66, art. 69, art. 70, art. 72 i art. 76.

2. Osoba pozostająca z referendarzem w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie art. 261 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Prokuraturii Generalnej.

Rozdział 8

Pracownicy Urzędu Prokuraturii Generalnej inni niż radcowie i referendarze

Art. 82. 1. W Urzędzie Prokuraturii Generalnej mogą być zatrudnieni pracownicy inni niż radcowie i referendarze, w tym asystenci radców, biegli i tłumacze.

2. Na stanowisku asystenta radcy może być zatrudniona osoba o nieskazitelnym charakterze, spełniająca warunki, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1–3 i 5.

3. Asystent radcy wykonuje zadania związane z przygotowaniem czynności radcy w postępowaniu przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi oraz inne czynności związane z wykonywaniem zadań Prokuraturii Generalnej.

4. Prezes Prokuraturii Generalnej może przyznać pracownikom innym niż radcowie i referendarze nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej z funduszu nagród, o którym mowa w art. 46 ust. 2.

5. Osoba pozostająca z pracownikiem Prokuraturii Generalnej w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie art. 261 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Prokuraturii Generalnej.

6. W sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą, do pracowników innych niż radcowie i referendarze, stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, a w sprawach w niej nieuregulowanych stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Rozdział 9

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 83. 1. Radca ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą obrazę przepisów prawa i za uchybienia godności zawodu.

2. Za nadużycie wolności słowa przy wykonywaniu czynności służbowych, stanowiące ścigane z oskarżenia prywatnego zniewagę i zniesławienie strony, jej pełnomocnika, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, radca odpowiada tylko dyscyplinarnie.

Art. 84. 1. Za przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, nieuzasadniające wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, Prezes Prokuraturii Generalnej może udzielić radcy ostrzeżenia na piśmie, po uprzednim wysłuchaniu radcy. Przepisy art. 91 ust. 5–8 stosuje się odpowiednio.

2. Radca może w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostrzeżenia na piśmie wystąpić do sądu pracy właściwego ze względu na siedzibę Urzędu Prokuraturii Generalnej o uchylenie ostrzeżenia. Od orzeczenia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.

Art. 85. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z ostrzeżeniem;
- 4) nagana z pozbawieniem możliwości objęcia funkcji przez okres do 3 lat;
- 5) pozbawienie funkcji;
- 6) wydalenie z pracy w Prokuraturii Generalnej.

Art. 86. 1. Postępowanie dyscyplinarne może być wszczęte niezależnie od innych rodzajów odpowiedzialności za ten sam czyn.

2. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie 3 miesięcy od dnia uzyskania wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego odpowiedzialność dyscyplinarną ani po upływie 3 lat od dnia popełnienia takiego czynu. Jeżeli z powodu nieobecności w pracy radca nie ma możliwości złożenia wyjaśnień, bieg trzymiesięcznego terminu nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia

stawienia się radcy do pracy. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie karne.

3. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2 w zdaniu pierwszym, karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat. Jeżeli jednak przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2 w zdaniu pierwszym, sprawa nie została prawomocnie zakończona, komisja dyscyplinarna orzeka o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego i umarza postępowanie w zakresie wymierzenia kary dyscyplinarnej.

4. Jeżeli czyn uzasadniający odpowiedzialność dyscyplinarną zawiera znamiona przestępstwa, ustanie karalności przewinienia dyscyplinarnego następuje nie wcześniej niż ustanie karalności przestępstwa.

5. W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy radcy w Prokuraturii Generalnej w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie to umarza się.

Art. 87. 1. Radca może być zawieszony w czynnościach służbowych, jeżeli z uwagi na charakter czynu konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania czynności służbowych.

2. Prawo zawieszenia w czynnościach służbowych przysługuje Prezesowi Prokuraturii Generalnej. Na decyzję o zawieszeniu w czynnościach służbowych przysługuje zażalenie do sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych właściwego ze względu na siedzibę Urzędu Prokuraturii Generalnej, za pośrednictwem Prezesa Prokuraturii Generalnej. Do rozpoznania zażalenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o apelacji.

3. Zawieszenie w czynnościach służbowych ustaje z mocy prawa, jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia zawieszenia nie wszczęto przeciwko radcy postępowania dyscyplinarnego, a także z chwilą prawomocnego zakończenia tego postępowania.

4. W toku postępowania dyscyplinarnego komisja dyscyplinarna może w każdym czasie uchylić zawieszenie w czynnościach.

5. Komisja dyscyplinarna II instancji, wydając orzeczenie dyscyplinarne, może orzec o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach służbowych do dnia wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 94 ust. 2, lub upływu terminu do jego

wniesienia. W przypadku wniesienia odwołania zawieszenie w czynnościach pozostaje w mocy do czasu rozpoznania odwołania, chyba że sąd apelacyjny uchyli zawieszenie wcześniej.

6. Prezes Prokuraturii Generalnej może w każdym czasie uchylić zawieszenie w czynnościach służbowych, także w przypadkach, o których mowa w ust. 5.

7. W przypadku gdy radca został zawieszony w czynnościach służbowych, Prezes Prokuraturii Generalnej obniża wysokość jego wynagrodzenia miesięcznego na czas trwania zawieszenia maksymalnie do 50%. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie zostało wszczęte w terminie 3 miesięcy od dnia zawieszenia w czynnościach albo zostało umorzone, z innej przyczyny niż rozwiązanie stosunku pracy przez radcę, lub zakończyło się uniewinnieniem, radcy wypłaca się zatrzymane wynagrodzenie.

Art. 88. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają Komisja Dyscyplinarna Prokuraturii Generalnej w I instancji i Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna Prokuraturii Generalnej w II instancji.

2. Członków komisji dyscyplinarnych, w tym przewodniczącego i zastępców przewodniczącego, powołuje na okres 5 lat Prezes Prokuraturii Generalnej.

3. Członkiem komisji dyscyplinarnej może być radca dający należytą rękojmię wykonywania tej funkcji.

4. Komisja dyscyplinarna orzeka w składach trzyosobowych.

5. Członkowie komisji dyscyplinarnych są w zakresie orzekania niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

Art. 89. 1. Rzecznika dyscyplinarnego Prokuraturii Generalnej powołuje, na okres kadencji komisji dyscyplinarnej, Prezes Prokuraturii Generalnej spośród radców Prokuraturii Generalnej.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie Prezesa Prokuraturii Generalnej. O wszczęciu tego postępowania rzecznik dyscyplinarny zawiadamia radcę, którego ono dotyczy.

3. Decyzję o przekazaniu komisji dyscyplinarnej I instancji wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego podejmuje Prezes Prokuraturii Generalnej na podstawie wniosku rzecznika dyscyplinarnego.

4. Prezes Prokuraturii Generalnej ma prawo zasięgać informacji od rzecznika dyscyplinarnego o treści rozstrzygnięć podjętych przez rzecznika dyscyplinarnego

i komisję dyscyplinarną. Prezes Prokuratury Generalnej ma prawo otrzymywać od rzecznika dyscyplinarnego odpisy orzeczeń i protokołów posiedzeń, jeżeli są one w posiadaniu rzecznika dyscyplinarnego.

5. Do zadań rzecznika dyscyplinarnego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie postępowania wyjaśniającego;
- 2) składanie wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego to uzasadniają;
- 3) udział w rozprawach przed komisjami dyscyplinarnymi w charakterze strony;
- 4) wnoszenie odwołań od orzeczeń komisji dyscyplinarnej;
- 5) udział w postępowaniu odwoławczym.

Art. 90. 1. Jeżeli postępowanie wyjaśniające nie dostarczyło podstaw do sporządzenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

2. W postanowieniu o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wskazuje się przyczyny umorzenia. Od postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego nie przysługuje odwołanie.

Art. 91. 1. Komisja dyscyplinarna I instancji wszczyna postępowanie dyscyplinarne z dniem złożenia wniosku przez rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania.

2. Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy, z uwzględnieniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej.

3. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o orzeczenie kary wydalenia z pracy w Prokuratury Generalnej, a obwiniony w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania nie wskaże obrońcy, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę spośród radców. Obrońca wyznaczony przez przewodniczącego pełni swoje obowiązki do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie, o ile nie zostanie zwolniony wcześniej z tego obowiązku przez komisję dyscyplinarną albo sąd.

4. Komisja dyscyplinarna I instancji wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, w toku której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego oraz jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, a także po rozpatrzeniu innych dowodów mających znaczenie w sprawie.

5. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na rozprawie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy. Należyte usprawiedliwienie niestawiennictwa obwinionego lub jego obrońcy na rozprawie wymaga wskazania i uprawdopodobnienia wyjątkowych przyczyn, zaś w przypadku choroby – przedstawienia zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niemożność stawienia się na rozprawie.

6. W przypadku ustanowienia obrońcy usprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, o ile obrońca stawił się na rozprawie. W przypadku usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego komisja dyscyplinarna może zamknąć rozprawę, jeżeli obwiniony został wcześniej wysłuchany albo pouczoney na rozprawie o prawie złożenia wyjaśnień nie skorzystał z tego prawa.

7. Rozstrzygnięcia komisji dyscyplinarnej zapadają w formie orzeczeń i postanowień.

8. Przewodniczący składu orzekającego w toku postępowania może wydawać zarządzenia, w szczególności dotyczące pozostawienia pism w aktach bez nadania dalszego biegu.

9. Rozprawa jest jawna dla radców. W uzasadnionych przypadkach skład orzekający może wyłączyć jawność rozprawy, jednakże ogłoszenie orzeczenia jest jawne.

10. Orzeczenie ogłasza się bezpośrednio po naradzie.

11. W wyjątkowych przypadkach komisja dyscyplinarna I instancji może odroczyć ogłoszenie orzeczenia na czas nie dłuższy niż 7 dni. O terminie ogłoszenia orzeczenia przewodniczący składu orzekającego zawiadamia strony bezpośrednio po zakończeniu narady.

12. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego podaje ustnie zasadnicze motywy rozstrzygnięcia.

13. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu, nie później niż w terminie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Art. 92. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej I instancji kończącego postępowanie w sprawie strony mają prawo wniesienia odwołania. W odwołaniu można zaskarżyć całość orzeczenia lub jego część. Od innych orzeczeń, postanowień

i zarządzeń można się odwołać w odwołaniu od orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

2. Odwołanie wnosi się do komisji dyscyplinarnej II instancji za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej I instancji, która wydała zaskarżone orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

3. W przypadku złożenia odwołania od orzeczenia innego niż kończące sprawę lub postanowienia albo zarządzenia, komisja dyscyplinarna wydaje postanowienie o odrzuceniu odwołania, na które przysługuje odwołanie wyłącznie w odwołaniu od orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Art. 93. 1. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania orzeczenie nie podlega wykonaniu.

2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

Art. 94. 1. W postępowaniu przed komisją dyscyplinarną II instancji stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną I instancji.

2. Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej II instancji stronom służy odwołanie do sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych właściwego ze względu na siedzibę Urzędu Prokuraturii Generalnej. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego skarga kasacyjna nie przysługuje.

3. Odwołanie, o którym mowa w ust. 2, wnosi się za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej II instancji, która wydała zaskarżone orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Przepis art. 93 stosuje się odpowiednio.

Art. 95. 1. Odpis prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej dołącza się do akt osobowych radcy.

2. Prawomocne orzeczenie o ukaraniu podlega niezwłocznemu wykonaniu.

3. Karę dyscyplinarną, z wyjątkiem kary wydalenia z pracy w Prokuraturii Generalnej, uważa się za niebyłą i wzmiankę o niej wykreśla się z akt komisji dyscyplinarnej i akt osobowych radcy po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Komisja dyscyplinarna, biorąc pod uwagę osiągnięcia w pracy i zachowanie się radcy, może na jego wniosek lub jego przełożonego uznać karę za niebyłą i zarządzić jej wykreślenie w terminie wcześniejszym.

4. Po upływie 5 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia komisji dyscyplinarnej ukarany może wystąpić o uznanie za niebyłą kary wydalenia z pracy w Prokuraturii Generalnej.

5. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do ostrzeżenia, o którym mowa w art. 84 ust. 1, z tym że uprawnienie do uznania ostrzeżenia za niebyłe i zarządzenia jego wykreślenia przysługuje Prezesowi Prokuraturii Generalnej.

Art. 96. W postępowaniu przed komisjami dyscyplinarnymi I i II instancji w sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375). Nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach

Art. 97–120. (pominięte)

Rozdział 11

Przepis epizodyczny

Art. 121. Prezes Prokuraturii Generalnej składa sprawozdanie z działalności Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa za rok 2016 w terminie określonym w art. 3.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i dostosowujące

Art. 122. 1. Z dniem 1 stycznia 2017 r.:

- 1) zadania Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa przejmuje Prokuratoria Generalna;
- 2) państwową jednostkę organizacyjną Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa przekształca się w Urząd Prokuraturii Generalnej;
- 3) wierzytelności i zobowiązania Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa stają się wierzytelnościami i zobowiązaniami Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Prokuraturii Generalnej;

4) stroną umów i porozumień, zawartych przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa staje się Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Prokuratorii Generalnej.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej może dysponować środkami zgromadzonymi na rachunkach bankowych prowadzonych dotychczas dla Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

3. Nagrody ze środków, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2, wypłaca się po raz pierwszy w roku 2018.

Art. 123. 1. W sprawach, w których czynności zastępstwa przed dniem wejścia w życie ustawy wykonywała Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna.

2. Legitymacje służbowe radców i starszych radców Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa mogą być używane jako legitymacje służbowe radców Prokuratorii Generalnej, o których mowa w art. 33 ust. 2, przez okres ważności tych legitymacji nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2017 r.

Art. 124. Do spraw przekazanych przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa do prowadzenia właściwym jednostkom organizacyjnym Skarbu Państwa przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 125. 1. Umowy cywilnoprawne określające wysokość i termin wypłaty dodatkowego wynagrodzenia radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy wygasają w dniu wejścia w życie ustawy.

2. Rozliczenie kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych lub przyznanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa przed dniem wejścia w życie ustawy następuje na zasadach dotychczasowych.

Art. 126. 1. Urząd Prokuratorii Generalnej staje się z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy z pracownikami Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

2. Osoby zatrudnione na stanowisku Prezesa albo wiceprezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa w dniu wejścia w życie ustawy stają się odpowiednio Prezesem Prokuratorii Generalnej albo wiceprezesami Prokuratorii Generalnej.

3. Osoby będące w dniu wejścia w życie ustawy starszymi radcami Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa albo radcami Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa stają się radcami Prokuratorii Generalnej. Pozostałe warunki zatrudnienia i wysokość wynagrodzenia pozostają bez zmian.

4. Inne osoby będące w dniu wejścia w życie ustawy pracownikami Głównego Urzędu Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, w tym asystenci radców, stają się pracownikami Urzędu Prokuratorii Generalnej.

5. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Urząd Prokuratorii Generalnej jest obowiązany zaproponować nowe warunki pracy i płacy pracownikom, o których mowa w ust. 3 i 4, oraz wskazać termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego pracownicy mogą złożyć oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia proponowanych warunków. W razie niezgodnienia nowych warunków pracy i płacy dotychczasowy stosunek pracy rozwiązuje się z upływem okresu równego okresowi wypowiedzenia, liczonego od dnia, w którym pracownik złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia proponowanych warunków, albo od dnia, do którego mógł złożyć takie oświadczenie.

Art. 127. 1. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy Prezes Prokuratorii Generalnej oraz wiceprezesi Prokuratorii Generalnej, złożą wobec Prezesa Rady Ministrów ślubowanie, o którym mowa w art. 41 ust. 2.

2. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy radcowie Prokuratorii Generalnej złożą wobec Prezesa Prokuratorii Generalnej ślubowanie, o którym mowa w art. 56.

Art. 128. 1. Ilekroć przepisy odrębne uzależniają skutki prawne, w tym nabycia uprawnień do wykonywania zawodu notariusza, radcy prawnego lub adwokata, a także objęcia stanowiska sędziego lub prokuratora, od określonego stażu na stanowisku radcy w Prokuratorii Generalnej do stażu tego zalicza się również okres zatrudnienia w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa na stanowisku radcy lub starszego radcy, wiceprezesa i Prezesa.

2. Do okresu pracy na stanowisku radcy Prokuratorii Generalnej, od którego zależą uprawnienia pracownicze, wlicza się okresy zatrudnienia w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa na stanowiskach Prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy.

Art. 129. 1. Sprawy dyscyplinarne radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy toczą się na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

2. Komisje dyscyplinarne Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa i rzecznik dyscyplinarny Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa powołani przed dniem wejścia w życie ustawy stają się komisjami dyscyplinarnymi Prokuraturii Generalnej i rzecznikiem dyscyplinarnym Prokuraturii Generalnej i pełnią swoje funkcje przez okres, na jaki zostały powołane.

Art. 130. 1. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa staje się Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych Prokuraturii Generalnej.

2. Członkowie Komisji Socjalnej i reprezentanci pracowników powołani w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa stają się członkami Komisji Socjalnej i reprezentantami pracowników Prokuraturii Generalnej i pełnią swoje funkcje przez okres, na jaki zostali powołani.

Art. 131. Ilekroć w przepisach jest mowa o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa należy przez to rozumieć Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 132. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 25 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 134, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 37, jednak nie dłużej niż do dnia 1 lipca 2017 r.

Art. 133. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań Prokuraturii Generalnej i Prezesa Prokuraturii Generalnej, wynikających z ustawy w poszczególnych latach wynosi w:

- 1) 2017 r. – 54 446 744 zł;
- 2) 2018 r. – 51 498 193 zł;
- 3) 2019 r. – 51 498 193 zł;
- 4) 2020 r. – 51 498 193 zł;
- 5) 2021 r. – 51 498 193 zł;
- 6) 2022 r. – 56 493 193 zł;
- 7) 2023 r. – 56 493 193 zł;
- 8) 2024 r. – 56 493 193 zł;

- 9) 2025 r. – 56 493 193 zł;
- 10) 2026 r. – 56 493 193 zł;
- 11) 2027 r. – 56 493 193 zł;
- 12) 2028 r. – 56 493 193 zł;
- 13) 2029 r. – 56 493 193 zł;
- 14) 2030 r. – 56 493 193 zł.

2. Prezes Prokuratury Generalnej monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wysokość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, dysponent środków zmniejsza wysokość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wysokością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

4. W przypadku gdy wysokość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Rozdział 13

Przepisy końcowe

Art. 134. Traci moc ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1313 i 1579).

Art. 135. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem art. 4 ust. 1 pkt 6 i ust. 4 pkt 3, art. 12–14, art. 18–20, art. 26, art. 27, art. 32 ust. 5 i 6 oraz art. 35, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2017 r.